

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی (عملی)

نام درس: داروشناسی بالینی پرستاری

کد درس: 28633

مقطع و رشته: دانشجویان ترم سوم کارشناسی ارشد پرستاری. داخلی جراحی

ترم تحصیلی: دوم 1404-1405

تعداد واحد: کل: 1/5 شامل نظری: 1/5 عملی: -

مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به واحد): سعید عباسی ملکی (0/5 واحد)، سجاد فخری (0/5 واحد)،

سمیرا شیروبی (0/5 واحد)

زمان ارائه درس: سه شنبه ساعت 14-16

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: سه شنبه 12-14

پیش نیازها: فیزیولوژی

هم نیازها: -

محل آموزش: دانشکده پرستاری و مامایی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی دوره:

فراگیری کلیات علم فارماکولوژی بالینی به صورت عملی و آشنایی با برخی از داروهای موثر بر سیستم های مختلف بدن

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

اهداف کلی جلسات:

1- داروهای موثر در درمان فشارخون

2- داروهای موثر در آنژین قلبی

3- داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب

- 4- داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی
- 5- کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها
- 6- داروهای موثر بر آسم و COPD
- 7- مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، داروهای ضد افسردگی و ضد سایکوز
- 8- داروهای آرامبخش و خواب آور
- 9- داروهای ضد درد-ضد صرع و داروهای مورد استفاده در پارکینسون
- 10- بی حس کننده موضعی و شل کننده عضلانی
- 11- داروهای بیهوش کننده عمومی
- 12- انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی و تزریقی
- 13- داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی

جلسه اول

هدف کلی: کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

- 1- کورتیکواستروئیدها را بر اساس نوع اثر (گلوکوکورتیکوئیدی و مینرالوکورتیکوئیدی) طبقه بندی کند.
- 2- مکانیسم اثر گلوکوکورتیکوئیدها و مینرالوکورتیکوئیدها را در سطح سلولی توضیح دهد.
- 3- موارد کاربرد بالینی کورتیکواستروئیدها در بیماری های التهابی، آلرژیک، خودایمنی، شوک آنافیلاکتیک و نارسایی آدرنال را بیان کند.
- 4- تفاوت بین مصرف کوتاه مدت و طولانی مدت کورتیکواستروئیدها را از نظر عوارض و ملاحظات درمانی توضیح دهد.
- 5- عوارض شایع و خطرناک کورتیکواستروئیدها (سرکوب محور HPA، پوکی استخوان، هیپرگلیسمی، عفونت) را شناسایی کند.
- 6- اصول قطع تدریجی (Tapering) کورتیکواستروئیدها را توضیح دهد.
- 7- آنتاگونیست های گیرنده گلوکوکورتیکوئیدی و مینرالوکورتیکوئیدی را نام برده و مکانیسم اثر آن ها را شرح دهد.
- 8- موارد کاربرد داروهای آنتاگونیست مانند مهارکننده های اثر کورتیزول در سندرم کوشینگ یا آنتاگونیست های آلدوسترون در نارسایی قلب را بیان کند.
- 9- تداخلات دارویی مهم کورتیکواستروئیدها را تحلیل کند.
- 10- آموزش های ضروری به بیمار هنگام مصرف یا قطع این داروها را توضیح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: داروهای موثر بر آسم و COPD

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

- 1- تفاوت پاتوفیزیولوژی آسم و COPD را توضیح دهد.
- 2- داروهای مورد استفاده در درمان آسم و COPD را بر اساس مکانیسم اثر طبقه‌بندی کند (برونکودیلاتورها، کورتیکواستروئیدها، آنتی‌کولینرژیک‌ها، تعدیل‌کننده‌های لکوترین و ...).
- 3- آگونیست‌های بتا₂ کوتاه‌اثر (SABA) و طولانی‌اثر (LABA) را از نظر موارد مصرف و تفاوت‌های بالینی مقایسه کند.
- 4- نقش کورتیکواستروئیدهای استنشاقی (ICS) را در کنترل التهاب راه‌های هوایی توضیح دهد.
- 5- کاربرد داروهای آنتی‌کولینرژیک کوتاه‌اثر و طولانی‌اثر را در COPD تشریح کند.
- 6- موارد مصرف درمان ترکیبی (ICS + LABA یا LABA + LAMA) را بیان کند.
- 7- داروهای مورد استفاده در حمله حاد آسم را نام برده و ترتیب درمان را توضیح دهد.
- 8- عوارض شایع داروهای ضدآسم و ضدCOPD را شناسایی کند.
- 9- تکنیک صحیح استفاده از اسپری‌های دوزسنج (MDI) و دستگاه‌های DPI را توضیح دهد.
- 10- اصول آموزش بیمار برای افزایش تبعیت درمانی و پیشگیری از حملات را بیان کند.
- 11- تفاوت پاتوفیزیولوژی آسم و COPD را توضیح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی و تزریقی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

- 1- دیابت نوع ۱ و نوع ۲ را از نظر پاتوفیزیولوژی و رویکرد درمانی مقایسه کند.
- 2- انواع انسولین را بر اساس شروع اثر، اوج اثر و مدت اثر (سریع‌الاثر، کوتاه‌اثر، متوسط‌الاثر، طولانی‌اثر) طبقه‌بندی کند.

- 3- رژیم‌های مختلف انسولین‌درمانی را توضیح دهد.
- 4- نحوه محاسبه دوز انسولین بر اساس قند خون و وزن بیمار را شرح دهد.
- 5- اصول صحیح تزریق انسولین، محل‌های تزریق و پیشگیری از لیپودیستروپی را بیان کند.
- 6- داروهای خوراکی ضد دیابت را بر اساس مکانیسم اثر (بیگوانیدها، سولفونیل‌اوره‌ها، مهارکننده‌های DPP-4، مهارکننده‌های SGLT2، تiazولیدین‌دیون‌ها) و ... طبقه‌بندی کند.
- 7- داروهای تزریقی غیرانسولینی (مانند آگونیست‌های GLP-1) را معرفی کرده و موارد مصرف آن‌ها را توضیح دهد.
- 8- عوارض شایع و مهم داروهای ضد دیابت (هیپوگلیسمی، لاکتیک اسیدوز، افزایش وزن، عفونت‌های ادراری و ...) را شناسایی کند.
- 9- موارد منع مصرف و احتیاطات مهم در بیماران کلیوی، کبدی و سالمندان را بیان کند.
- 10- آموزش‌های ضروری به بیمار درباره پایش قند خون، رژیم غذایی، فعالیت بدنی و پیشگیری از عوارض حاد و مزمن را توضیح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی

- 1- داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی را بر اساس مکانیسم اثر طبقه‌بندی کند (ضداسیدها، مهارکننده‌های پمپ پروتون، آنتاگونیست‌های H₂، ضدتهوع‌ها، ملین‌ها، ضداسهال‌ها و ...).
- 2- تفاوت بین مهارکننده‌های پمپ پروتون (PPIs) و آنتاگونیست‌های گیرنده H₂ را از نظر مکانیسم اثر، قدرت و موارد مصرف مقایسه کند.
- 3- داروهای مورد استفاده در درمان GERD و زخم پپتیک را نام برده و اصول درمان آن‌ها را توضیح دهد.
- 4- داروهای ضدتهوع و استفراغ را بر اساس گیرنده هدف (دوپامینی، سروتونینی، هیستامینی و ...) دسته‌بندی کند.
- 5- انواع ملین‌ها (حجیم‌کننده، اسموتیک، محرک، نرم‌کننده) را مقایسه کرده و موارد کاربرد هر کدام را بیان کند.
- 6- داروهای ضداسهال را معرفی کرده و موارد منع مصرف آن‌ها را توضیح دهد.
- 7- درمان دارویی بیماری‌های التهابی روده (IBD) را به‌طور کلی شرح دهد.
- 8- عوارض شایع و مهم داروهای گوارشی (مانند کمبود B12 در مصرف طولانی‌مدت PPIs، یبوست با آنتی‌کولینرژیک‌ها و ...) را شناسایی کند.
- 9- تداخلات دارویی مهم در داروهای گوارشی را تحلیل کند.
- 10- آموزش‌های ضروری به بیمار درباره نحوه صحیح مصرف داروهای گوارشی را بیان نماید.

1. روش‌های تدریس:

- * سخنرانی (Lecture)
- * آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- * ارائه سمینار توسط دانشجو
- * آموزش بر روی مولاژ
- * ایفای نقش (Role Play)
- * سایر موارد: استفاده از هوش مصنوعی
- * پانل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)
- * آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
- * کار در پراتیک و مرکز مهارت‌ها
- * گردش علمی (Field Trip)
- * شبیه‌سازی (Simulation)

رسانه‌های کمک آموزشی:

- * اسلاید (پاورپوینت)
- * فیلم آموزشی
- * پوستر
- * مدل
- * نمونه بیمار
- * نرم‌افزار
- * پمفلت
- * جزوه
- * سایر

2. نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- OSCE
- کوییز
- * امتحان کتبی پایان دوره/ترم
- * امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ترم
- پروژه
- * تحقیق
- * سمینار
- مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت
- آزمون‌های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی‌های کلیدی)
- سایر موارد:

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
1	تکوینی	50%	برای تحقیق و سمینار نمره ارفاقی در نظر گرفته خواهد شد.
2	تراکمی	50%	

3. منابع و مراجع آموزشی

4. منابع اصلی:

- Bennett, Peter N., and Morris J. Brown. "Clinical pharmacology 12th Edition
ملیحه السادات موسوی و مریم عالیخانی، روش‌های پرستاری بالینی (انتشارات شهرآب)
- محمد گلی طالب و همکاران ، فارماکولوژی بالینی برای پرستاران (به روش الگوریتمی) (انتشارات جامعه‌نگر)
- سعید عباسی ملکی ، فارماکولوژی برای آمادگی جهت امتحان دوره تخصصی پزشکی و آزمون USMLE آمریکا (انتشارات شاهد دانشگاه علوم پزشکی شاهد ارومیه)
- منابع فرعی و مکمل: جزوه کلاسی و اسلاید مدرس

5. پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین: case report مجله New England Journal of Medicine ، نرم افزار

MEDSCAPE، هوش مصنوعی

6. قوانین و مقررات دوره

7. حضور و غیاب: انجام می شود.
8. تحویل به موقع تکالیف: بصورت پرسش شفاهی پرسیده می شود.
9. سیاست تقلب و plagiarism: نمره منفی در صورت تخلف گزارش می شود.
10. رعایت اخلاق حرفه‌ای: در نظر گرفته می شود.
11. رعایت پوشش حرفه‌ای: در نظر گرفته می شود.
12. نحوه ارتباط با استاد: در نظر گرفته می شود.
13. مشارکت در دوره: در نظر گرفته می شود.
14. سایر:

همه ی موارد فوق جهت نمره دهی به صورت امتیاز مثبت در نظر گرفته می شود.

جدول زمانبندی جلسات درس داروشناسی بالینی پرستاری

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس / مدرسین
1	داروهای موثر در درمان فشارخون	دکتر سمیرا شیروبی
2	داروهای موثر در آنژین قلبی	دکتر سمیرا شیروبی
3	داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب	دکتر سمیرا شیروبی
4	داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی	دکتر سمیرا شیروبی
5	کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها	دکتر سعید عباسی ملکی
6	داروهای موثر بر آسم و COPD	دکتر سعید عباسی ملکی
7	مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، داروهای ضد افسردگی و ضد سایکوز	دکتر سجاد فخری
8	داروهای آرامبخش و خواب آور	دکتر سجاد فخری
9	داروهای ضد درد-ضد صرع و داروهای مورد استفاده در پارکینسون	دکتر سجاد فخری
10	بی حس کننده موضعی و شل کننده عضلانی	دکتر سجاد فخری
11	داروهای بیهوش کننده عمومی	دکتر سجاد فخری
12	انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی و تزریقی	دکتر سعید عباسی ملکی
13	داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی	دکتر سعید عباسی ملکی

جدول بلوپرینت آزمون درس داروشناسی بالینی پرستاری

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی
کرمانشاه

جدول بلوپرینت آزمون: داروشناسی بالینی پرستاری						
نیمسال تحصیلی: دوم 1404-1405 دانشکده: پرستاری و مامایی گروه آموزشی: فارماکولوژی - سم شناسی						
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
				حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
1	داروهای موثر در درمان فشارخون	2	4	2	1	1
2	داروهای موثر در آنژین قلبی	2	4	2	1	1
3	داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب	2	4	2	1	1
4	داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی	2	4	2	1	1
5	کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها	2	4	2	1	1
6	داروهای موثر بر آسم و COPD	2	4	2	1	1
7	مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، داروهای ضد افسردگی و ضد سایکوز	2	4	2	1	1
8	داروهای آرامبخش و خواب آور	2	4	2	1	1
9	داروهای ضد درد-ضد صرع و داروهای مورد استفاده در پارکینسون	2	4	2	1	1
10	بی حس کننده موضعی و شل کننده عضلانی	2	4	2	1	1
11	داروهای بیهوش کننده عمومی	2	4	2	1	1
12	انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی و تزریقی	2	4	2	1	1
13	داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی	2	4 8	2	1	1

نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) : سعید عباسی ملکی(0/5 واحد)، سجاد فخری (0/5 واحد)، سمیرا شیرویی (0/5 واحد)
 نام دانشکده: پرستاری و مامایی عنوان درس: داروشناسی بالینی پرستاری مخاطبان/ترم
 تحصیلی دانشجویان ترم سوم کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی نیمسال و سال
 تحصیلی کنونی: دوم 1404-1405 نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره گسب شده	حد نصاب نمره	توضیحات
1	مشخص بودن عنوان کلی درس، کد درس	0/5	0/5	
2	مشخص بودن مخاطبان	0/5	0/5	
3	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد	0/5	0/5	
4	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	0/5	0/5	
5	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	0/5	0/5	
6	مشخص بودن هدف کلی دوره	1	1	
7	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	1.5	1.5	
8	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	2	2	
9	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	2	2	
10	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	1	1	
11	مشخص بودن روش تدریس	1	1	
12	مشخص بودن وسایل آموزشی	1	1	
13	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	1	1	
14	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	1	1	
15	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	0/5	0/5	
16	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	2	2	
17	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	1.5	1.5	
18	پوشش دادن باید‌های یادگیری (Must learn) در طرح دوره	2	2	
	نمره نهایی	20	20	

پیشنهادهات:

نام و امضای مدرس: دکتر سعید عباسی ملکی نام و امضای مدیر گروه: دکتر امیر کیانی نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: